

Neuvonta

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPPA R L

**TOIMINTA- JA
TILIKERTOMUS**

33. TOIMINTAVUODELTA

1 9 4 0

Kuopiossa 1941. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPAN r.l.

myymäläin

Aluekokoukset

pidetään myymäläin seinäilmoituksissa mainituissa paikoissa ja ilmoitettuina aikoina seuraavasti:

Keskiviikkona,	16/4	-41	Ruuttanan ja Ryönänjoen myymälät
Torstaina,	17/4	-41	Rytkyn myymälä
Perjantaina,	18/4	-41	Aittojärven myymälä
Lauantaina,	19/4	-41	Luupujoen myymälä
Sunnuntaina,	20/4	-41	Herukkamäen ja Remeskylän myymälät Pyhäsalmen ja Rannankylän myymälät Jokikylän myymälä
Tiistaina,	22/4	-41	Kalliokylän myymälä
Keskiviikkona,	23/4	-41	Koivujärven ja Niinimäen myymälät
Torstaina,	24/4	-41	Murtomäen myymälä

Kokouksissa käsitellään osuuskuntakokouksen esityslistalla olevat asiat.

Kiuruvedellä huhtikuun 1 p:nä 1941.

Kiuruveden Työväen Osuushaupa r.l.

V. H. Kämäräinen.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN
OSUUSKAUPPA r.l.

Toiminta- ja tilikertomus

33. toimintavuodelta

1940

Kuopiossa 1941. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

TALOUELLINEN TILA V. 1940.

Vuosi 1940 koitti maallemme raskaana. Sota, joka oli alkanut edellisen vuoden marraskuun 30 päivänä, jatkui kaikkine hävityksineen vielä kaksi ja puoli kuukautta, kunnes se vihdoon maaliskuun 13 päivänä päättyi Moskovan rauhaan tunnetuin raskain menetyksin.

Vuoden 1939 syyskuun 1 päivänä puhjennut maailmansota löi leimansa koko kuluneeseenkin vuoteen. Mitään huomattavampia sotatapahtumia ei vuoden alkupuolella kuitenkaan sattunut sodan ilmetessä pääasiassa vain Iso-Britannian suorittamana taloudellisena saartona. Huhtikuun 8 päivänä tässä sodassa odottamatta alkoi uusi vaihe Saksan miehittäessä Tanskan sekä pari kuukautta kestäneen taistelun jälkeen myös Norjan. Mutta jo sitä ennen toukokuun 10 päivänä sota alkoi toden teolla Euroopan mantereella kehittyen odottamattoman nopeasti Saksan menestykseksi. Hollanti, Belgia, Luxemburg vallattiin muutamassa päivässä, ja parissa viikossa sortui Ranskakin, mantereella olleiden brittiläisten sotavoimien osittain tuhoutuessa, osittain peräytyessä yli Kanaalin Englantiin. Kesäkuun 11 päivänä yhtyi Italiakin sotaan ja saman kuun 25 päivänä allekirjoitettiin aselepo, jossa noin puolet Ranskaa jäi saksalaisten miehitysalueeksi.

Tämän jälkeen koitti verraten rauhallinen hengähdyksaika, kunnes syyskuun 7 päivästä alkaen lentosota kiihtyi kummankinpuoliseksi hävityssodaksi, jossa rauhalliset asujamatot ovat joutuneet kärsimään ennen tuntemattomalla tavalla. Samanaikaisesti raivosi kummankinpuolinen upotussota, josta eivät vain sotaakäyvät, vaan puolueettomatkin ovat joutuneet suuresti kärsimään. Italian sotaanliittyminen siirsi sodan myös Pohjois-Afrikkaan, ja

lokakuun lopussa Italia lisäksi odottamatta hyökkäsi Kreikan kimppuun. Kiinan sota jatkui edelleen ja Baltian maat Viro, Latvia ja Liettua liitettiin heinäkuussa Neuvostoliittoon, mikä tiesi maamme kauppamahdollisuuksien edelleen supistumista.

Sota on aiheuttanut sen, että taannoinen runsauden pula on useissa Euroopan maissa äkkiä muuttunut niukuuden pulaksi, jonka seurauksena on ollut hintojen huomattava kohoaminen, esim. Englannissa 25 %, Norjassa 25 %, Tanskassa 23 % ja Ruotsissakin 16 %. Varsinkin valtuissa maissa on elintarvikkeiden puute ja työttömyys ollut vitsauksena. Läntisellä pallonpuoliskolla taas varastot ovat täynnä kaupaksimenemätöntä tavaraa.

Oman maamme talouselämälle vuosi 1940 oli raskas. Sodan aikana ei elintarvikepula kuitenkaan syntynyt eikä säännöstelyä tarvinnut laajentaa. Vuoden loppuun mennessä kuitenkin kaikki tärkeimmät elintarvikkeet, perunoita, kalaa ja vihanneksia lukuunottamatta, sekä vaate-tavara ja jalkineet olivat tulleet kortille. Sodan kustannuksien lisäksi menetimme runsaan kymmenesosan peltotalastamme, metsistämme ja teollisuudestamme, samalla kuin liki puoli miljoonaa kansalaistamme siirtyi yli rajan, suuren osan joutuessa yhteiskunnallisen huollon varaan.

Kaiken lisäksi tuli kesän harvinaisen kuivuuden takia heikko sato, mm. rehusadon jäädessä n. 20 % pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Kun ulkomaiset väkirehut jäivät suureksi osaksi pois, olisi tilanne käynyt vielä huonommaksi, ellei olisi keksitty rehuselluloosan syöttämistä. Hintojen nousun vuoksi on maanviljelijäin tulot elintarvikkeista kuitenkin huomattavasti nousseet. Sitävastoin metsätulot laskivat suuresti halkotuloja lukuunottamatta.

Vientivaikeuksien vuoksi vientiteollisuutemme tuotanto laski suuresti. Kotimarkkinateollisuuden tila sitävastoin oli tyydyttävä siitä huolimatta, että se kärsi raaka-aineiden puutetta. Rakennusteollisuus vilkastui vuoden loppuun mennessä niin, että mm. sementinkulutus viimeisinä kuukausina lähenteli jo edellisten vuosien tasoa.

Ulkomaankauppa on kovasti vähentynyt. Vuoden viennin arvo oli 2.98 milj. markkaa, jota edellisenä vuonna vastasi 7.71 milj. markkaa ja tuonnin arvo oli 5.18 milj. markkaa, edellisenä vuonna 7.57 milj. markkaa.

Rahamarkkinat, jotka sodan aikana olivat kireät, keve-

nivät keväällä johtuen ajankohtaisista tekijöistä, kuten kauppavarastojen rahaksi vaihtumisesta jälleenrakennustyöstä, valtion huoltotoiminnasta, puolustusmenojen lisääntymisestä jne. Valtionvelka, joka vuoden 1938 lopussa oli vain 3.2 miljardia markkaa, oli vuoden 1940 alussa 6 ja lopussa n. 14 miljardia markkaa. Liikkeessä oleva setelistö oli n. 5.3 miljardia eli n. 3 miljardia markkaa suurempi kuin suurvaltasodan alkaessa, näistä n. 2—2½ miljardia "sukan varteen" kätkeytyinä, jotka olisi talletettava luottolaitoksiin.

Elinkustannukset olivat vuoden lopussa 31 % korkeammat kuin suursodan edellä. Ravintokustannusten nousu on samanaikaisesti 36 %. Myöskin palkat ovat nousseet n. 10 % eli huomattavasti vähemmän kuin hinnat.

JÄSENET.

Kuluneen vuoden aikana ei jäsenistössä ole tapahtunut huomattavia muutoksia. Osuuskuntaan liittyi vuoden aikana 76 uutta jäsentä ja erosi 56 jäsentä, joista oli kuollut 52 ja muuten eronnut 4. Jäsenmäärän lisäys oli 20, ollen jäseniä vuoden lopussa 1.839.

Jäsenten ammatillinen ryhmitys on seuraava:

	Miehiä	Naisia	Yht.
Tilallisia	283	56	339
Pientilall. ja torppareita	517	122	639
Maanviljelystyöväkeä	581	121	702
Virkamiehiä ja suurliikk. harj.	4	1	5
Pikkuliikk. harj. ja liikeapul.	100	46	146
Teollisuustyöväkeä	44	2	46
Vapaiden ammattien harj.	4	—	4
Ryhmäjäseniä	—	—	8
Yhteensä	1.533	348	1.859

LIKEVAIHTO.

Vuosi 1940 oli liikevaihtoon nähden erittäin menestyksellinen. Ensimmäisen kerran koko liikkeen toimiaikana liikevaihto ylitti 10 milj. markan nousten vielä jopa yli 15

miljoonan. Vuoden alusta lähtien on myynnin kehitys ollut nousevassa suunnassa, niin että joulukuun myynti, 1.532.812:95, on tähänastinen kuukausimyyntin ennätys.

Liikevaihdon jakautuminen eri toimipaikkojen kesken on seuraava:

Myyntitilasto 1/1—31/12 -40.

Toimipaikka	1939	1940	Lis. + väh. — mk	%
Ml 1, Kiuruvesi ..	1.835.471:20	2.741.534:35	+ 906.053:15	42.36
" 2, Niemiskylä ..	222.823:50	362.110:50	+ 139.287:—	62.51
" 3, Ruutana ..	448.034:45	600.442:80	+ 152.408:35	34.02
" 4, Rytty ..	863.364:90	1.223.860:80	+ 360.495:90	41.75
" 5, Remeskylä ..	539.193:88	752.590:50	+ 213.396:72	39.58
" 6, Koivujärvi ..	336.853:40	423.391:50	+ 86.538:10	25.69
" 7, Rannankylä ..	226.195:30	297.343:60	+ 71.148:30	31.45
" 8, Niinimäki ..	354.236:20	385.513:15	+ 31.276:95	8.83
" 9, Pyhäsalmi ..	407.538:—	974.406:75	+ 566.868:75	139.09
" 10, Jokikylä ..	324.040:35	424.866:65	+ 100.826:30	31.12
" 11, Ryönänjoki ..	339.985:75	416.935:35	+ 76.949:60	22.63
" 12, Aittojärvi ..	425.482:40	607.378:25	+ 181.895:85	42.75
" 13, Lapinsalo ..	181.594:95	298.860:35	+ 117.265:40	64.57
" 14, Kallikylä ..	277.445:05	393.950:35	+ 116.505:30	41.99
" 15, Murtomäki ..	298.544:65	356.467:15	+ 57.922:50	19.40
" 16, Herukkamäki ..	363.435:30	512.153:05	+ 148.717:75	40.92
" 17, Luupujoki ..	218.557:90	364.884:10	+ 146.326:20	66.88
Ruokatavarasaasto ..	819.587:43	1.438.196:30	+ 618.608:87	75.48
Osuusruokala ..	384.167:45	707.827:60	+ 323.660:15	84.25
Osuuskahvila ..	43.571:60	—	- 43.571:60	100.00
Keskusvarasto ..	1.035.232:61	1.744.421:05	+ 709.188:44	68.51
Yhteensä	9.945.356:27	15.027.134:15	+ 5.081.777:88	51.09

Liikevaihdon näin huomattavaan nousuun on olemassa useita tekijöitä, joista tärkeimpiä ovat tarvikkeiden hinto-

jen nousu, tavattoman vilkas maanviljelyskoneiden sekä rakennustarvikkeiden, ennenkaikkea rakennusvalujen myynti. Huomiota ansaitsee erikoisesti se seikka, että asiakspiirimme on varsin paljon laajentunut.

TAVARAIN HANKINTA.

Tavarain hankinnassa vuosi 1940 muodostui tavattoman vaikeaksi. Hankintakysymys vaikeutui erikoisesti vuoden loppupuolella erittäin suuresti. Syynä tähän on aluksi omassa maassamme käyty ankara sota, edelleen jatkuva maailmansota yhä kiristyvine saartotoimenpiteineen ja tavattomine materiaalitappioineen, jotka ennenkaikkea saarron ansiosta ovat koskeneet välillisesti tai välittömästi puolueettomiakin maita. Lisäksi hankintoihin vaikutti huonontavasti paikkakuntamme erittäin heikko vilja- ja rehusato. Huolimatta ennakkovarauksista, jotka olivat niin suuret kuin varastoimismahdollisuutemme ym. seikat sallivat, jouduimme kärsimään huomattavaa tavarapulaa vuoden loppupuolella. Muita mainitsematta on erikoisesti ollut puute väkirehuista, kankaista, kahvinkorvikkeesta ja metallilevyistä. Huolimatta näistä seikoista on myyntimme kuitenkin pystynyt nousemaan niinkin huomattavasti kuin edellä oleva tilasto osoittaa. Tämä todistaa sitä, että hankintamme sittenkin ovat onnistuneet verraten hyvin, ehkä paremminkin kuin monissa muissa paikkakuntamme liikkeissä.

Hankinnat jakautuivat eri myyjiltä seuraavasti:

OTKlta	9.527.672:41	74.25 %	ostoista
KKlta	122.515:10	0.96	" "
Sisarusuuskaupoilta	56.742:65	0.44	" "
Yksityisiltä	897.575:30	6.99	" "
Käteisostot	2.227.818:21	17.36	" "

Yhteensä 12.832.323:67 100.00 % ostoista

LEIPOMO.

Leipomon tuotanto on koko vuoden ajan ollut varsin tyydyttävä huolimatta siitä, että tarvikkeiden säännöstely on ollut vaikeuttamassa varsin paljon valmistusta ja tuot-

teiden menekkiä. Vuoden tuotanto oli 394.660:41, jossa on edellisen vuoden tulokseen lisäystä 67.29 %.

RAVINTOLALIIKE.

Osuusruokalan toiminta vuoden aikana oli erittäin tuloksellista. Liikevaihto oli 707.827:60, jossa on lisäystä 323.660:15 eli 84.25 %. Asemalla sijaitsevassa kiinteistössä oleva kahvila ei ollut vuoden aikana ollenkaan toiminnassa.

SÄÄSTÖKASSA.

Säästökassamme toiminnassa on ollut verrattain suotuisa kehitys läpi vuoden. Varsinkin alkupuolella vuotta olivat talletukset huomattavasti suuremmat kuin otot, mikä johtui keväällä ja kesällä verrattain runsaasti liikkeellä olevasta setelistöstä. Tämä kehitys muuttui jälleen loppuvuodesta normaalisemmaksi, joka aiheutui liikkeellä olevan setelistön huomattavasta vähenemisestä.

Seuraavat numerotiedot valaisevat säästökassan tilan:

Talletukset 1/1 -40	778.897:51
Säästöön tuotu 383 erässä	603.850:—
Korkoja lisätty pääomiin	34.698:76
Säästöä otettu 461 erässä	525.487:35
Tallettajain saamiset 31/12 -40	891.958:92
Talletusten lisäys	113.061:41

Talletuskorko on ollut koko vuoden ajan 4 %. Sääntöjen määräämä säästökassan reservi on ollut sijoitettuna OTKn, Suomen Valtion ja Maakiinteistöpankin obligatioihin. Valtioneuvoston määräämänä on säästökassan tarkastajana toiminut OTK:n määräämä henkilö. Säästökassan talletusten suhteen noudatetaan ehdotonta vaitioloa.

KIINTEIMISTÖT.

Kiinteistöostoja tai suurempia korjauksia ei vuoden aikana suoritettu ollenkaan johtuen tämä ajan epävakaisuudesta sekä eräiden tarvikkeiden, ennenkaikkea maaliaineiden puutteesta. Sensijaan tehtiin suunnitelmia vastaista kiinteistökorjaustoimintaa varten.

Kiinteistöistä tehtiin tilinpäätöksessä 70.070:23 markan poisto ja kiinteistöjen lopulliseksi arvoksi jäi 2.265.611:05.

KALUSTOT.

Kalustohankintoja ei suoritettu vuoden aikana sanottavammin, joten arvossa ei ole tapahtunut huomattavia muutoksia. Tilinpäätöspoiston jälkeen, joka oli 47.585:71, jäi kaluston arvoksi 428.273:39.

KULJETUSVÄLINEET.

Vuoden aikana jouduimme tekemään kuljetusvälinehankintoja sekä huomattavia korjauksia. Toukokuulla hankittiin Chevrolet-kuormavaunu, joka on varustettu puuhiilikaasuttimella. Samoin hankittiin Fargo-kuormavaunuun puukaasutin. Kuljetukset olivat vallinneen nestemäisten polttoaineiden puutteen johdosta varsin hankalat ja vuoden lopussa oltiin pakoitettuja harkitsemaan uuden kuormavaunun hankkimista, koska puolustuslaitoksen käytössä olevaa autoamme emme voineet saada koko vuoden aikana omaan käyttöömme.

PALOVAKUUTUKSET.

Liikkeen omaisuus on vakuutettu Kansassa tulipalon ja sodanvaaravahingon varalta seuraavasti:

Kiinteistöt	3.193.750:—
Irtaimistot	958.012:50

Tavaravarastoilla on liukuva vakuutus.

HUOLTOTOIMINTA.

Liikkeemme jäsenet ovat hautausvakuutettuja Kansassa seuraavin perustein: Vakuutettu on ollut kolme kalenterivuotta osuuskunnan jäsenenä ja on palauttanut ostomerkkejä vuosittain väh. 1.500 mkn arvosta sekä ei ole ollut jäseneksi liittyessään yli 50 v:n ikäinen.

Vuoden aikana maksettiin hautausvakuutus seuraavien jäsenten omaisille:

Jäsen N:o	230	L. F. Partanen
"	"	350 Olli Asikainen
"	"	363 Aug. Komulainen
"	"	565 Tuomas Flygare
"	"	611 Matti Tenhunen
"	"	873 Juho Kumpulainen
"	"	880 Rob. Ollikainen
"	"	913 Sehvo Remes
"	"	1078 Heikki Komulainen
"	"	1224 Jaakko Piippo
"	"	1293 Oskar Bergqvist
"	"	1316 Juho Remes
"	"	1322 Eriikka Vaskilampi
"	"	1654 Juho Mähönen
"	"	1796 Paavo Partanen
"	"	1812 Väinö Ahonpää
"	"	1832 Juho Pietikäinen
"	"	1839 Reittu Tikkanen
"	"	1884 Kalle Kärkkäinen
"	"	1981 Tauno Väisänen
"	"	2029 August Nivalainen
"	"	2056 Kalle Pietikäinen
"	"	2140 Veikko Bergqvist
"	"	2156 Matti Kananen
"	"	2176 Veikko Kämäräinen
"	"	2205 Väinö Lappalainen
"	"	2231 Ville Turunen
"	"	2347 Tauno Pesonen
"	"	2359 Mari Liisa Kärkkäinen
"	"	2373 Vilho Remes
"	"	2376 Martti Laukkanen
"	"	2397 Albinus Pulkkinen
"	"	2456 Eino Mård
"	"	2497 Pekka Hyvönen
"	"	2543 Onni Pesonen

Lain määräämän tapaturmavakuutuksen lisäksi on henkilökunta ollut vakuutettu 5.000 mkn määrästä.

VALISTUSTYÖ.

Osuuskauppallisen valistustyön hyväksi on jokaisen myymälän alueella, missä suinkin mahdollista, pidetty osuuskauppajuhlat, joissa suoritettujen laskelmien mukaan kävi hieman yli 3.000 henkilöä, mikä määrä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Näiden valistusjuhlien yhteydessä pidettiin myös myymäläin aluekokoukset.

Jäsenille tilattiin Kuluttajain Lehteä 1.630 vuosikertaa sekä yksi vuosikerta Konsumentbladet-lehteä. Hallintokuntien jäsenille tilattiin Osuusliike ja henkilökunnalle Työtoveri. Lisäksi jaettiin eräitä ajankohtaisia lentolehtiä toimihenkilöiden, NM-toimikuntien ja myymäläneuvosten toimesta. Kuluttajain Lehdessä julkaistiin 3 "omaa sivua".

NM-toimikunnat toimivat alkuvuodesta sotapalveluksessa olevien jäsenten perheiden ja heidän vaatetusavustuksensa hyväksi. Loppuvuodella on toimikuntien työkentelyä huomattavasti rajoittanut tai ehkäisnytkin valaistusaineiden ja eräiden muiden tarvikkeiden puute.

OSUUSKUNNAN HALLINTO JA HOITO.

Vuoden aikana pidettiin kaksi sääntömääräistä osuuskuntakokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 19 asiaa.

Hallintoneuvoston kokouksia on ollut kolme ja niissä on käsitelty 36 asiaa. Kokousten luonne on ollut sääntömääräinen ja käytännöllistä liiketoimintaa koskeva.

Hallintoneuvoston kokoonpano oli seuraava:

V. H. Kämäräinen,	puheenjohtajana
Paavo Hyvönen	varapuheenjohtajana
Nestor Laaksorinne	sihteerinä
Pekka Tossavainen,	jäsenenä
Pekka Tikka,	"
Alfr. Ruotsalainen,	"
Matti Manninen,	"
Emil Ruotsalainen,	"
Pekka Kärkkäinen,	"
Josef Vidgrén,	varajäsenenä
Kalle Korhonen,	"
Olli Pesonen,	"

Hallintoneuvoston puheenjohtaja on osallistunut lisäksi johtokunnan kokouksiin sekä neuvotteluihin liikkeen johdon kanssa.

Johtokunta on kokoontunut 12 kertaa ja käsitellyt yhteensä 105 asiaa. Johtokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Robert Kotapuro ja jäseninä Matti Kangaskokko, Olli Niiranen, Jafet Huttunen ja Kalle Saano.

Myyväläneuvostot ovat lähettäneet konttorille 65 tarkastuspöytäkirjaa ja hoitaneet kunkin myymälän kassan ja säästökassan tarkkailun. Myymäläneuvostoihin ovat kuuluneet:

Myymäälä n:o 1: Elli Juntunen, Liisa Saano, Jussi Pietikäinen, Hanna Saastamoinen, Heta Huttunen, Jafet Huttunen ja Kalle Saano.

Myymäälä n:o 2: Juho Komulainen, Antti Rantonen, Heikki Ruotsalainen, Heikki Nivalainen, Manne Kainulainen ja Matti Pernu.

Myymäälä n:o 3: Paavo Hyvönen, Ville Rytkönen, Antti Tikkanen, Aku Kärkkäinen, Matti Kouvolainen ja Juho Rajakangas.

Myymäälä n:o 4: Alfred Ruotsalainen, Juho Kanerva, Heikki Leskinen, Kalle Kumpulainen, Fredrik Kokkonen ja Seth Kärkkäinen.

Myymäälä n:o 5: Nestor Laaksorinne, Lauri Tenhunen, Juho Rytkönen, Antti Piippo ja Jeremias Rytkönen.

Myymäälä n:o 6: Pekka Tossavainen, Heikki Heinonen, Matti Pulkkinen, Jaakko Luukkonen, Herman Saastamoinen ja Paavo Väg.

Myymäälä n:o 7: Pekka Tikka, Eetu Rauhala, Tauno Niskanen, Taavetti Kauranen, Klemes Mäenpää ja Emil Karvonen.

Myymäälä n:o 8: Matti Manninen, August Kauppinen, Kalle Ruhanen, Kalle Leskinen, Olga Smed ja Eino Ruotsalainen.

Myymäälä n:o 9: Josef Vidgrén, Juho Tikkanen, Juho Turpeinen, Juho Hietala ja Herman Hietala.

Myymäälä n:o 10: Olli Pesonen, Yrjö Aittokoski, Eino Aittokoski, Job. Murtomäki, Pertti Pulkkinen ja Emil Kangasharju.

Myymäälä n:o 11: Emil Ruotsalainen, Artturi Kärkkäinen, Hese Pesonen, Fredrik Ruotsalainen, Paavo Märd ja Juho Kumpulainen.

Myymäälä n:o 12: Pekka Kärkkäinen, Heikki Tapaninen, Heikki Kärkkäinen, Paavo Haataja, Heikki Tikkanen ja Abram Lämsä.

Myymäälä n:o 13: Uuno Lappalainen, Alfred Meriläinen, Kalle Huttunen, Väinö Rahikainen, Aappo Vartiainen ja Eino Kumpulainen.

Myymäälä n:o 14: Emil Saastamoinen, Paavo Ikäläinen, Aarne Pennanen, Heikki Kananen ja Juho Pennanen.

Myymäälä n:o 15: Kalle Korhonen, Ales Ruuska, Kalle Kärkkäinen, Pekka Vartiainen ja Juho Lappalainen.

Myymäälä n:o 16: Saku Kämäräinen, Ville Rahikainen, Hannes Kari, Alarik Kyllönen, Samuel Qvick ja Aappo Rahikainen.

Myymäälä n:o 17: Juho Korhonen, Paavo Partanen, Paavo Auvinen, Reino Saastamoinen ja Paavo Partanen.

TARKKAILUTOIMINTA.

Myymäälän toiminnan ja rahavarojen tarkkailun ovat hoitaneet myymäläneuvostot ja myymäläintarkastaja. Hallintoneuvoston määrääminä kassan, säästökassan ja liiketoiminnan tarkkailijoina ovat olleet Emil Ruotsalainen ja Nestor Laaksorinne. Osuuskuntakokouksen valitsemina ovat vuositilien tarkastuksen toimittaneet KKn määräämät A. Pulkkinen ja E. Nykänen sekä paikallisina rva Sigrd Ruotsalainen, Artturi Kärkkäinen ja Vihtori Saastamoinen kahden jälkimmäisen osallistuessa vuosi-inventointiin.

LIIKKEEN EDUSTUS.

Osuuskuntakokouksen valitsemina edustajina ovat keskusjärjestöjen kokouksissa olleet V. H. Kämäräinen, rva Sigrd Ruotsalainen, Elli Juntunen ja Robert Kotapuro.

Paikallisten yhtymäin kokouksissa ovat olleet liikettä edustamassa hallintoelimet sekä toimihenkilöt.

HENKILÖKUNTA.

Alkupuolella vuotta jouduttiin työskentelemään osittain tilapäisin voimin vakinaisten toimihenkilöiden ollessa

sotapalveluksessa. Kesäkuuhun mennessä päästiin kuitenkin jälleen työskentelemään jokseenkin entisellä henkilöstöllä. Vuoden lopulla oli liikkeen palveluksessa eri toimipaikoissa seuraava määrä työntekijöitä:

	Miehiä	Naisia	Yht.
Konttorissa	2	2	4
Myymöloissä	13	15	28
Ravintolassa	—	5	5
Varasto- ja kuljetustöissä	8	—	8
Jakamohoitajia	2	2	4
Leipomossa	—	3	3
Teurasosastolla	1	—	1
Talonmiehiä	1	—	1
Yhteensä	27	27	54

YLIJÄÄMÄN PALAUTUS.

Kuluneella vuodella palautettiin ostohyvitystä 1 % palautettujen ostomerkkien määrästä, yhteensä 60.000:— markkaa. Ylijäämän palautuksen yhteydessä ovat jäsenet suorittaneet osuusmaksuja mk 36,454:40. Osuuspääoman korkoja on maksettu mk 4.201:95.

TALOUDELLISET TULOKSET.

Vuoden ajalla saavutettu b:tto tulo oli kaikkiaan mk 1.645.446:67. Tästä summasta myynnin ja tuotannon osalle mk 1.462.928:84, eli 9.74 %. Käteis- ja vuosialennuksia mk 182.517:84, eli 1.21 %. Menot ovat markkamääräisesti kohonneet edelliseen vuoteen verrattuna, mutta prosenteissa myyntiin verrattuna alentuneet. Korot ovat alentuneet markkamääräisestikin mk 46.261:24 ja prosenteissa 2.25 %:sta 1.18 %:tiin, siis yli yhden %. Nettotulo oli mk 306.622:89, eli 2.04 % liikevaihdosta. Nettotulos on liikkeen saavuttamista tuloksista markkamääräisesti paras tähänastinen ja myöskin prosenteissa toiseksi paras koko liikkeen toiminta-aikana.

Seuraavasta tilinpäätöksestä selviää liikkeen asema yksityiskohtaisesti.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPPA R.L. TILINPÄÄTÖS 31/12 -40.

Omaisuuustase.

Varat:

Rahaa kassassa	259.989:15
„ pankissa	134:65
Kiinnitetyt saatavat	32.000:—
Tavaravarastot	2.177.717:10
Kiinteistöt	2.265.611:05
Irtaimistot	428.273:39
Sijoitukset	351.734:83
Yht.	5.515.460:17

Velat:

Tilivelkoja	2.543.811:27
Tunnusteita	500.000:—
Velkakirjalainoja	18.359:28
Säästökassa	891.958:92
Osuuspääoma	120.493:40
Rahastot	1.134.214:41
Ylijäämä 1/1—31/12	306.622:89
Yht.	5.515.460:17

Voitto- ja tappiotili.

Voitoksi:

Tavarain myynnistä	1.462.928:84
Käteis- ja vuosialennukset	182.517:84
Yht.	1.645.446:68

Tappioksi:

Palkat	598.742:70
Toimipaik. kust.	241.478:59
Korot	177.381:09
Yleiskulut	178.320:07
Verot	25.245:40
Poistot kalust. 10 %	47.585:75
„ kiinteim. 3 %	70.070:23
Ylijäämä 1/1—31/12	306.622:89
Yht.	1.645.446:68

YLIJÄÄMÄN KÄYTTÖ.

Tilinpäätöksessä esiintyvän ylijäämän mk 306.622:89 ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavalla tavalla ja on tämän ehdotuksen myöskin hallintoneuvosto hyväksynyt:

Vararahastoon sääntöjen mukaan 50 %	153.311:45
Käyttörahaan „ „ 10 „	30.662:28
Osuuspääoman korkoon 5 %	6.024:67

Sääntömääräiset siirrot yht. mk 189.998:40

Jäännös mk 116.624:49 on osuuskuntakokouksen käytettävissä ja ehdotetaan se käytettäväksi seuraavasti:

Ostohyvitystä 1 % palautetuille ostomerkeille	90.000:—
Savon Osuuskauppaliitolle	800:—
Edellisen lisäksi vararahastoon	25.824:49

Yhteensä mk 306.622:89

Jos ehdotus ylijäämän käyttämisestä tulee osuuskuntakokouksessa hyväksytyksi tulevat liikkeen rahastot olemaan seuraavat:

Osuuspääoma	120.493:40
Vararahasto	1.089.047:53
Muut rahastot	254.965:10

Yhteensä mk 1.464.506:03

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Kiuruveden Työväen Osuuskaupan r.l. varsinaisen osuuskuntakokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskaupan vuoden 1940 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilien avaus, sekä päätös olivat oikein suoritettut. Kirjanpito on tarkoituksen mukaisesti järjestetty ja oli se oikein ja huolellisesti hoidettu.
2. Käteiskassa oli laskettaessa kassatilin saldon mukainen. Pankkitilin saldon paikkansapitävyydestä hankittiin tilintarkastuksen kuluessa selvitys.

3. Tilinpäätöksen perusteet ovat mielestämme täysin hyväksyttävät. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
4. Osuuskunnan hallinnossa ja hoidossa sekä valvonnassa on tunnollisesti noudatettu osuuskunnan sekä säästökassan sääntöjen määräyksiä. Eri omaisuuserät on tulipalon varalta vakuutettu kohtuullisista määristä. Kiinteistöjen omistus- y.m. asiapaperit ovat saamiemme selostusten mukaan kunnossa.

Lisäksi totesimme, että osuuskunnan asioita on hoidettu poikkeuksellisten olojen asettamat vaatimukset huomioonottaen kaikin puolin onnistuneesti. Kun ei muutenkaan ilmaantunut huomauttamisen aihetta, ehdotamme, että tilinpäätös vahvistettaisiin, että tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1940.

Johtokunnan ylijäämäkäyttöehdotus on sääntöjen mukainen, joten puollamme sen hyväksymistä.

Kiuruvedellä maaliskuun 22 p:nä 1941.

A. Pulkkinen. Esko Nykänen.

KKn määräämät tilintarkastajat.

Sigrit Ruotsalainen. Arttu Kärkkäinen.

Paikalliset tilintarkastajat.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan johtokunnan vuosi- ja tilikertomuksen, ja kuultuaan tilintarkastajain pöytäkirjan ja lausunnon, jättää hallintoneuvosto vuosi- ja tilikertomuksen osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 12 kohdan mukaan osuuskuntakokouksen käsiteltäväksi ehdottaen, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja tilivelvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Johtokunnan ehdotusta vuosiylijäämän käyttämisestä hallintoneuvosto kannattaa.

V. H. Kämäräinen.

Puheenjohtaja.

Nestor Laaksorinne.

Sihteeri

LOPUKSI.

Jättäessämme tämän vuosi- ja tilikertomuksen osuuskuntamme jäsenten tarkasteltavaksi mielihyvin toteamme, että vaikeasta ja poikkeuksellisesta ajasta huolimatta on luottamus ja kannatus liikettämme kohtaan edelleen kulu-neellakin vuodella vahvistunut. Hyvällä yhteistyöllä saa-vutetusta tuloksesta pyydämme kiittää kaikkia liikkeen jäseniä, asiakkaita, hallintoelimiä ja henkilökuntaa. Toi-vomme, että sopuisa ja luottamuksellinen yhteistyö jatkuu ja edelleen lujittuu alkaneellakin vuodella.

Kiuruvedellä maaliskuun 30 p:nä 1941.

Kiuruveden Työväen Osuuskauppa r.l. Johtokunta.

Rob. Kotapuro Olli Niiranen Matti Kangaskokko
Jafet Huttunen Kalle Saano

**EDISTYSMIELINEN OSUUSKAUPPALIIKE JA SEN
KESKUSJÄRJESTÖT V. 1940.**

Sota ja sitä seurannut raskas rauha merkitsi edistys-mieliselle osuuskauppaliikkeelle suuria menetyksiä, kuten jäljempänä olevista numeroista selviää. Mutta näistä me-netyksistä huolimatta on osuuskauppaliikkeemme kokonai-suutena ottaen selvinnyt kuluneesta vuodesta hyvin, vie-läpä pystynyt vahvistamaankin entisiä asemiaan.

Osuusliikkeet.

Rauhanteon jälkeen todettiin, että 10 osuusliikettä oli menettänyt kokonaan ja 3 osittain toimialueensa. Toi-mialueensa menetyksen takia toimintansa lopettaneissa osuusliikkeissä oli jäseniä 24.946. Kun näiden lisäksi muista osuusliikkeistä kuoleman tai eroamisen kautta vuo-den kuluessa poistui 9.057 jäsentä ja uusia jäseniä liittyi 28.603, oli osuusliikkeiden koko jäsenmäärän vähennys 5.400 eli alueluovutuksista huolimatta vain 1.7 % edellisen vuoden jäsenmäärästä. Vuoden lopussa oli osuusliikkeiden lukumäärä 119 ja niiden jäsenmäärä 317.758.

Vuoden varrella avattiin 204 uutta toimipaikkaa. Mutta kun toimintansa lopettaneiden osuusliikkeiden mukana menetettiin 117 toimipaikkaa ja muita toimipaikkoja 81, jäi toimipaikkojen lisäykseksi vain 6. Vuoden lopussa oli toiminnassa olevia myymälöitä yhteensä 2.331 sekä ruoka-loita ja kahviloita 205.

Osuusliikkeiden liikevaihto suurista alue- ja toimipaik-kamenetyksistä huolimatta lisääntyi lähes 450 milj. mar-kalla eli 19.8 %:lla edellisestä vuodesta. Koko vuoden liike-vaihto oli 2.704.946.419 mk. Vuoden lopussa toiminnassa olleiden osuusliikkeiden liikevaihdon lisäys nousi 29.8 %:iin.

Säästökassojen talletuskanta oli vuoden päättyessä 340.681.156 mk jakautuen 145.152 vastakirjalle. Talletus-kannan vähennys oli edellisestä vuodesta 25.592.206 mk ja vastakirjojen vähennys 4.295 kpl.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto r.y.

KKn toiminta sota-aikana oli sijoitettu eri paikkoihin ja pääsi alkamaan entisessä toimitalossa vasta maaliskuun loppupuolella. Rauhanteon jälkeen antoi alueluovutusten

takia toimintansa lopettaneiden osuusliikkeiden asiain selvitys KKlle paljon työtä. Samoin ovat kansanhuolto- ja verotusviranomaisten antamat elinkeinoelämää koskevat lukuisat määräykset vaatineet KKn taholta monenlaista asiain valmistelua ja ohjeiden antamista osuusliikkeille. Keskusjärjestön harjoittamat valistus- ja kasvatustyö, jotka sota-aikana olivat olosuhteiden pakosta olleet lamassa, pääsivät syyskaudella taas entiseen vauhtiinsa. Maassa vallitseva huutava asuntopula saattoi KKn kiinnittämään erikoista huomiota tähän asiaan sekä ryhtymään kiireellisesti toteuttamaan v:n 1939 edustajakokouksessa hyväksyttyä asunto-ohjelmaa. Asiain hoitamista varten perustettiin KKhon uusi asunto-osasto.

KKn liikevaihto oli 26.031.490 mk, jossa on vähennystä 1.767.266 mk eli 6.3 % edellisestä vuodesta. Tuotantolaitosten tuotantomäärä oli 13.777.989 mk, jossa vähennystä 5.2 %. KKn rakennustuo tanto (urakoimistoiminta) aleni 27.3 milj. markasta 11.3 milj. markkaan eli 58.5 %:lla.

Vuoden kuluessa perustettiin ja KKn jäseneksi liittyi Pitäjänmäen Osuusruokala i.l. Kun toiminta-alueensa menettäneistä 10:stä osuusliikkeistä yksi, nimittäin Viipurin Ol., aloitti toiminnan uudessa paikassa, oli KKn jäsenosauksuntien vähennys 8 ja jäsenosauksuntien lukumäärä vuoden lopussa 119.

Osuustukkukauppa r.l.

Osuustukkukaupan r.l. liikevaihto v. 1940 oli 1.397.615.377 mk. Liikevaihdon lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 140.35 milj. markkaa eli 11.2 %.

OTKn omista tuotantolaitoksista lähetettyjä tuotteita laskutettiin 286.872.642 mk:n arvosta. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 43.6 milj. mk eli 17.9 %.

Eri tuotantolaitosten kehitys oli seuraavanlainen:

Kahvipaahtimo lähetti viime vuonna 3.393.862 kg paahdettua kahvia ja korviketta. Edellisenä vuonna oli paahtimoon lähettämän kahvin määrä 3.070.942 kg. Lähetetyn kahvin ja korvikkeen raha-arvo oli 87.8 milj. mk ja oli siinä lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 22.5 %.

Helsingin myllystä lähetettiin viime vuonna 12.541.464 kg erilaisia vehnä jauhoja ja -suurimoita, 1.989.135 kg kau-

rahiutaleita, 4.369.780 kg ruisjauhoja, 368.645 kg ohra jauhoja ja -suurimoita sekä 5.928.480 kg erilaisia rehuja eli yhteensä 25.197.504 kg, raha-arvoltaan 95.2 milj. markkaa. Edellisenä vuonna oli yhteismäärä 17.928.223 kg ja raha-arvo 62.8 milj. markkaa.

Jääsken ruisjauhomyllystä, joka Moskovan rauhan-teossa jäi luovutetulle alueelle, lähetettiin sitä ennen ruisjauhoja kaikkiaan 2.109.570 kg, raha-arvoltaan 6.8 milj. mk. Edellisenä vuonna lähetettiin 7.258.710 kg ja oli lähetettyjen jauhojen raha-arvo 19.8 milj. markkaa.

Margariinitehtaalta lähetettiin 1.025.440 kg margariinia, raha-arvoltaan 18.3 milj. mk. Edellisenä vuonna lähetettiin margariinia ja tekoihrraa yhteensä 1.525.475 kg ja oli lähetetyn määrän raha-arvo 20.6 milj. markkaa.

Valmistuksen vähyys viime vuonna riippui raaka-aineen puutteesta. Jo edellisenäkin vuonna joutui tehdas loppupuolen vuotta toimimaan epäsäännöllisissä oloissa, sillä alkanut suurvaltain sota esti raaka-aineen saannin. Vuonna 1938, joka oli normaalivuosi, lähetettiin tehtaalta margariinia ja tekoihrraa yhteensä 2.112.548 kg ja oli lähetetyn määrän raha-arvo 25.3 milj. markkaa.

Pukimon valmisteen viime vuonna toimitetun määrän raha-arvo oli 20.8 milj. markkaa. Vähennys edellisestä vuodesta oli 7.2 %.

Neulomosta toimitettujen valmisteen raha-arvo oli 15.2 milj. markkaa, johon sisältyivät myös valtiolle toimitetut äitiysavustuspakkaukset. Edellisenä vuonna oli toimitusten raha-arvo 14.7 milj. markkaa. — Pukimon ja neulomon tuotantoon vaikutti se, että kumpikin valmisti suuren osan vuotta puolustuslaitoksen töitä.

Naisten pukimo lähetti vuoden kuluessa valmisteitansa kauppaan 1.0 milj. markan arvosta. Edellisenä vuotena oli vastaava määrä 1.4 milj. markkaa.

Vuodevaatetehtaan valmisteita lähetettiin 5.5 milj. markan arvosta. Lisäys edellisestä vuodesta oli 43.4 %.

Teknokemiallisesta tehtaasta lähetettyjen tuotteiden raha-arvo oli 11.3 milj. markkaa, edellisenä vuotena 9.4 milj. markkaa. Lisäys 21.0 %.

Tulitikkutehdas lähetti 33.112 laatikkoa à 1.000 rasiaa tulitikkuja. Tuotteiden myyntiarvo oli 12.9 milj. mk. Edellisenä vuonna tehdas lähetti tulitikkuja 50.052 laatikkoa à 1.000 rasiaa, raha-arvoltaan 5.5 milj. markkaa.

Lihanjalostustehtaat. Viipurin tehdas lähetti viime vuonna valmisteitansa 1.7 miljoonan ja Tampereen tehdas 10.5 milj. markan arvosta. Edellisenä vuonna lähetti Viipurin tehdas valmisteitansa 11.1 milj. markan arvosta. Tehdas jäi rauhanteossa luovutetulle alueelle.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminnalle kuluneen vuoden aikana antoivat leiman sodan luomat poikkeukselliset olosuhteet. Uusien henkivakuutusten hankinta oli pysähdyksissä koko sen ajan, jolloin maamme oli sodassa, ja alkoi huomattavammin kasvaa vasta vuoden loppupuoliskolla. Henkivakuutusten hankinta nousi viime vuonna 66.6 milj. mkn vakuutussummalle. Vakuutusten lunastus muodostui suhteellisesti paremmaksi kuin koskaan aikaisemmin. Vakuutusten rauenneisuus kasvoi vuoden alkupuoliskolla sodan ja evakuointien johdosta, mutta oli vuoden loppupuoliskolla verraten vähäistä. Kuolleisuus nousi sotakuolemantapausten johdosta suureksi. Henkivakuutuskanta oli vuoden päättyessä noin 1.250 milj. mk.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan palovakuutusosaston suoraan hankkimien palovakuutusten kanta oli vuoden 1940 päättyessä vakuutussummassa 3.185.1 milj. mk, vähentyen edellisestä vuodesta noin 55 milj. mklla. Uusien palovakuutusten hankinta on edelleenkin ollut vilkasta, mutta johtuu kannan vähentyminen siitä, että yhtiö menetti alueluovutuksen johdosta vakuutuskantaa noin 260 milj. mk. Palovahinkoja sattui viime vuonna 190, eli 15 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhtiön tapaturma- ja autovakuutusosastojen toiminta on sujunut poikkeuksellisiin olosuhteisiin katsoen tyydyttävästi.

Eläkelaitos Tuen vakuutettujen luku lisääntyi vuoden aikana 81:llä, nousten 3.891:een. Vakuutettujen vuotuinen eläkesumma kasvoi 1.6 milj. mklla, nousten 32.8 milj. mkaan.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPAN r.l.

sääntömääräinen

osuuskuntakokous

pidetään sunnuntaina huhtikuun 27 p:nä 1941 Kiuruveden sos.-dem. työväenyhdistyksen talossa alkaen klo 14.

Kokouksessa käsitellään ja päätetään seuraavat asiat:

1. Kokouksen avaus.
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri.
3. Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.
4. Vahvistetaan kokouksen laillisuus.
5. Esitetään johtokunnan kertomus osuuskunnan toiminnasta kuluneelta vuodelta.
6. Esitetään tilinpäätös ja tilintarkastajain lausunto.
7. Vahvistetaan tilinpäätös.
8. Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä johtokunnalle ja tilivelvollisille.
9. Päätetään vuosiylijäämän käyttämisestä.
10. Määrätään tilintarkastajain palkkiot.
11. Valitaan kuluvaan vuoteen vartiin vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille varamiehet.
12. Päätetään osuuskunnan säästökassan sääntöjen muutoksesta siten, että korkein talletusmäärä on 100,000:—.
13. Keskustellaan jäsenten mahdollisesti esittämistä asioista.

Kiuruvedellä, huhtikuun 1 p:nä 1941.

Kiuruveden Työväen Osuuskauppa r. l.

V. H. Kämäräinen.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto,

Helsinki.